

DOI 10.34132/mspc2025.01.13.36

Юлія Горенко

ПРОБЛЕМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Матеріали представляють собою теоретичний аналіз ролі глобалізації в становленні й трансформації публічного управління. Показано взаємозв'язок і взаємозалежність публічного управління з рівнем сталого розвитку й можливості підвищення у зв'язку з цим рівня подолання негативних наслідків й ризиків глобалізації. Виявлено ряд факторів і дій підвищення гнучкості влади й ефективності публічного управління.

Ключові слова: публічне управління, глобалізація, сталий розвиток, глобалізаційні виклики й загрози, трансформація публічного управління.

На сьогоднішній день, досліджуючи глобалізацію, вчені й науковці прийшли до висновку, що вона торкається усіх сфер життєдіяльності суспільства, оскільки впливає на регіональний розвиток й національну економіку держав. Однією зі сфер впливу глобалізації є публічне управління, яке відіграє важливу роль не тільки для суспільства, а й для держави в цілому. Особливого значення при цьому, набуло питання ефективності й спроможності системи публічного управління долати виклики й загрози, які несуть у собі всесвітні глобалізаційні процеси.

Так, повністю погоджуємось із твердженням К. Боднар у тому, що від ефективної системи публічного управління залежить сталий розвиток регіону, під яким розуміється такий рівень його розвитку, за якого він спроможний долати несприятливі соціальні, економічні й інші негативні ризики зовнішнього впливу [1].

Тобто, з вищевказаного слідує, що рівень розвитку публічного управління пов'язаний з рівнем сталого розвитку регіону і навпаки. Важливим аспектом при розгляді даного питання є можливість підвищення рівня подолання небажаних й негативних ризиків та наслідків глобалізації.

На нашу думку, в даному випадку увага акцентується на значенні сталого розвитку держави для ефективної роботи органів публічного управління в умовах глобалізації. У зв'язку з цим, питання адаптації публічного управління до умов глобалізації активно досліджується й вивчається вітчизняними науковцями задля його якісного розвитку й функціонування.

В ході постійних глобалізаційних процесів, які відбуваються у світі й неминує торкаються сфери публічного управління, особливого значення набуло питання трансформації публічного управління за таких умов, враховуючи ризики, які несе у собі глобалізація.

В даному випадку увага приділяється ролі глобалізації в становленні, розвитку й функціонуванні всієї системи публічного управління в державі, а також значенні публічного управління після його трансформації й адаптації до умов розвитку сучасного світу.

Виходячи з цього, вважаємо, що важливим при розгляді даного питання є визначення проблем, які виникають в процесі трансформації публічного управління до стандартів глобалізації.

Повертаючись до дослідження К. В. Боднар «Удосконалення механізмів публічного управління сталим розвитком регіонів України в умовах глобалізації: адаптаційний підхід», яка наголосила, що трансформація й пристосування публічного управління в часи глобалізаційних змін та перетворень передбачає створення певної системи організації державної влади, яка повністю збігається й підпорядковується тим умовам, які діють в сучасному світі й співвідноситься з новими геополітичними стратегіями [1].

Тобто, з вищевказаного слідує, що одним з проявів глобалізації може стати послаблення національних держав. Виходячи з цього, для досягнення зміцнення держави з середини, уникнення негативних ризиків й наслідків в ході трансформації публічного управління в умовах глобалізації, необхідно підвищити рівень гнучкості влади й створити ефективне публічне управління, які б протистояли глобалізаційним викликам й загрозам.

На особливу увагу в цьому заслуговують ряд факторів і дій, які можуть підвищити рівень гнучкості влади й ефективність публічного управління, що схематично можна зобразити наступним чином (рис. 1):

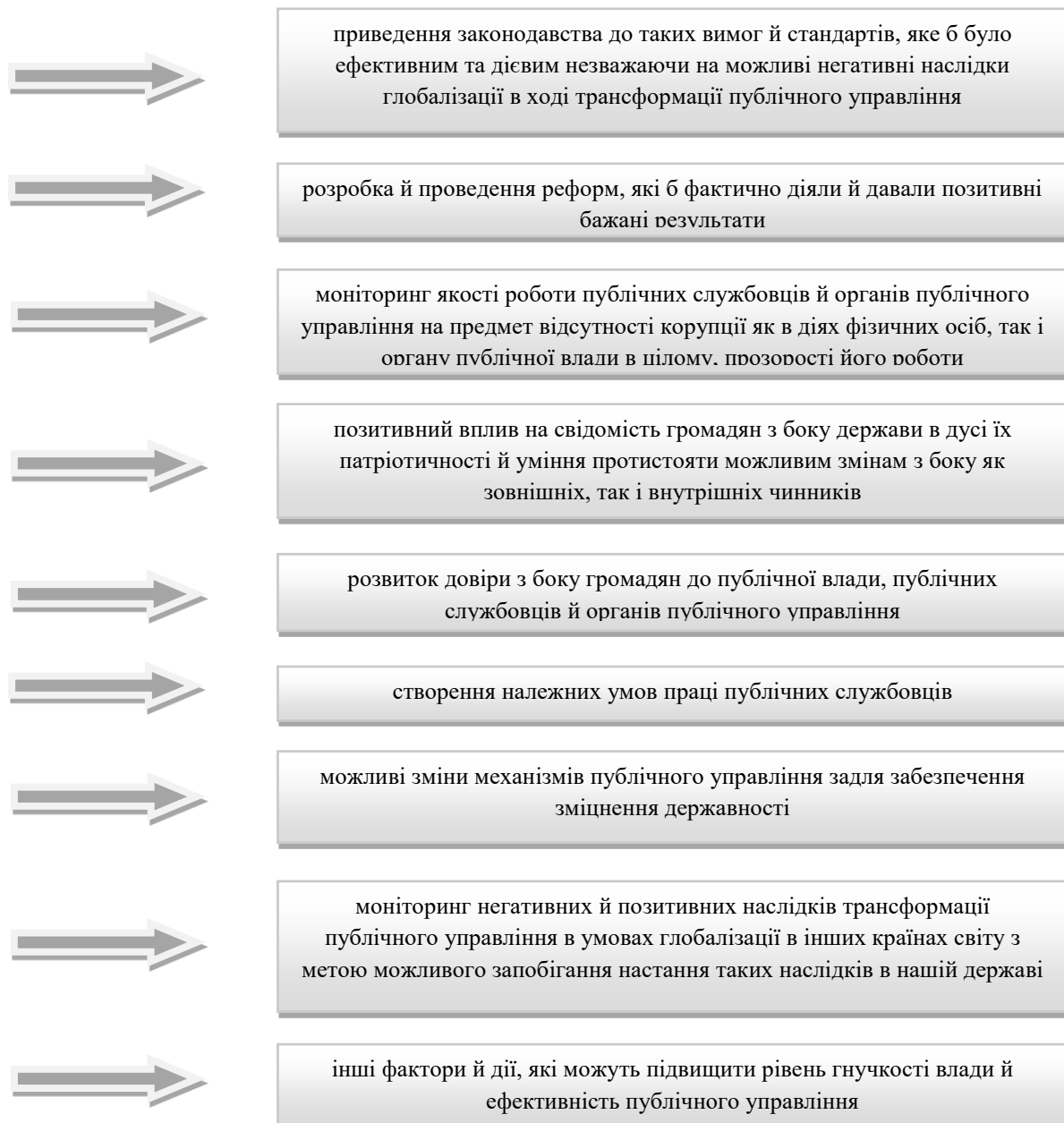

Рис. 1. Фактори і дії для підвищення рівня гнучкості влади й ефективність публічного управління.

Джерело: сформовано автором

Так, В. Сиченко й М. Лукашук вважають, що процес державного управління в Україні перебуває в стадії постійних перетворень й адаптації до сучасних світових умов й курсу євроінтеграції.

За таких умов й виникає потреба в дослідженні ролі й значенні глобалізації, її впливу на публічне управління в державі, проблем, які виникають в ході трансформації публічного управління в умовах глобалізації, державного управління як невід'ємної складової сучасних всесвітніх процесів.

О. Євтушенко визначив: «державне управління як свідомий, практичний, організуючий та регулюючий вплив держави через систему її органів на суспільну життєдіяльність людей з метою її упорядкування, збереження або перетворення, що спирається на її владну силу» [2].

Виходячи з цього, О. Євтушенко наголосив на важливій ролі державного управління, охарактеризувавши його як «вплив на життєдіяльність людей з метою її упорядкування», тобто автор таким чином підкреслив значущість саме державного управління на ряду з будь-яким іншим, оскільки саме державне управління регулює найважливіші суспільні відносини, носить законний характер й відбувається на державному рівні.

В. Сиченко й М. Лукашук у своєму дослідженні виявили, що з метою включення України у світові глобалізаційні процеси, принципово важливо виробити конкретні державні механізми, які забезпечать можливість Україні досягти максимальних зовнішніх переваг, мінімізуючи при цьому внутрішні втрати. При цьому автори підкреслюють, що «важливо в даному випадку використати можливості глобалізаційного розвитку на користь реалізації власних національних інтересів» [3].

Дане твердження говорить про необхідність набуття й використання позитивного досвіду інших держав стосовно вироблення певних державних механізмів задля забезпечення реалізації державної політики й власних інтересів шляхом мінімізації втрат й негативних наслідків.

Питання, які виникають в процесі цього набувають актуальності головним чином ще й тому, що глобалізація є всесвітнім процесом, який охоплює всі сфери діяльності, а тому, зважаючи на зазначене, необхідно враховувати досвід інших держав у виробленні й реалізації державної політики стосовно адаптації публічного управління до умов глобалізації.

Для України важливим є не тільки досягнення європейських стандартів розвитку, а й розробка своїх дієвих стандартів, на основі вже сформованих й впровадження їх у дію. Одним з результатів такого впровадження має стати розробка Стратегії реформування публічного управління. Звідси й можуть виникати проблеми в ході трансформації публічного управління в умовах всесвітнього процесу глобалізації.

Так, адаптуючись до умов глобалізації публічне управління зазнає трансформації, в ході якої можуть виникати певні проблеми, такі як негативні наслідки й глобалізаційні ризики, оскільки виникає втручання у вже сформовану й налагоджену систему інших чинників, до якого публічне управління не завжди може бути готовим.

На нашу думку, саме неготовність публічного управління до змін є основою виникнення проблем в ході його трансформації в умовах глобалізації, так як відбувається взаємозалежність між державами з метою адаптації систем управління до сучасного світу й тих глобалізаційних процесів, які відбуваються в ньому.

References

1. Bodnar, K.V. (2021). Udoskonalennia mekhanizmiv publichnoho upravlinnia stalym rozvytkom rehioniv Ukrainy v umovakh hlobalizatsii: adaptatsiinyi pidkhid [Improving the mechanisms of public administration for sustainable development of regions of Ukraine in the context of globalization: an adaptive approach]. *Derzhavne budivnytstvo – State Construction*, 1, (pp. 1-13) [in Ukrainian].
2. Yevtushenko, O.N., Andriash, V.I., & Shtyrov, O.M. (2013). *Derzhane upravlinnia (Osnovy teorii derzhavnogo upravlinnia)* [Public administration (Fundamentals of the theory of public administration)]. Mykolaiv: Vydavnytstvo ChDU im. Petra Mohyly [in Ukrainian].
3. Sychenko, V.V., & Lukashuk, M.V. (2022). Transformatsiia derzhavnogo upravlinnia v umovakh hlobalnykh ta yevrointehratsiinykh vymirakh [Transformation of public administration in the context of global and European integration dimensions]. *Mekhanizmy publichnoho upravlinnia – Mechanisms of Public Administration*, 5, (pp. 89-94) [in Ukrainian].

DOI 10.34132/mspc2025.01.13.36

Yuliia Horenko

PROBLEMS OF PUBLIC ADMINISTRATION TRANSFORMATION IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

The materials is a theoretical analysis of the role of globalization in the formation and transformation of public administration. The author shows the interrelation and interdependence of public administration with the level of sustainable development and the possibility of increasing the level of overcoming the negative consequences and risks of globalization. A number of factors and actions to increase the flexibility of government and the efficiency of public administration are identified.

Keywords: public administration, globalization, sustainable development, globalization challenges and threats, transformation of public administration.

Відомості про автора/ Information about Author

Юлія Горенко, аспірантка Навчально-наукового інституту публічного управління та адміністрування, Чорноморського національного університету імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна. E-mail: juliagorenko12@gmail.com, orcid: <https://orcid.org/0009-0004-5303-2345>.

Yuliia Horenko, PhD-student of the Educational and Scientific Institute of Public Management and Administration of the Black Sea National University named after Peter Mohyla, Mykolaiv, Ukraine. E-mail: juliagorenko12@gmail.com, orcid: <https://orcid.org/0009-0004-5303-2345>.

© Ю. Горенко

Стаття отримана редакцією 04.06.2025.